

Előfizetési árak:

Están vagy hárhoz küldve:
Egész évre. 20.— kor.
Félévre . 10.— kor.
Negyedévre 5.— kor.
Egy hónapra 1.70 kor
Egyes szám ára 8 fill.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KOZLÖNYE

Hirdetések díja:

Egy cm. területen-
ként 8 fillér.
Nyiltér és magán-
érdekű közlemények
sorokint 40 fillér.

Megjelenik
minden nap, az ün-
nepek és vasárnapok
kivételével.

Szerkesztőség: Kossuth-utca 13.

Ide küldendők a lap szellemi részét illető közlemények.

Felelős szerkesztő:

Dr. Orbán József.

Kiadóhivatal: Kossuth-utca 13.

Előfizetés, hirdetés és magánérdekű közlemények felvétele.

Három támaszunk.

Debreczen, decz. 18.

A vitának, mely az imént elintézett indemnitási javaslat fölött folyt a képviselőházban, mégis volt egy figyelemreméltóbb eredménye. Az eredmény természetesen nem abból áll, hogy a derék ellenzéki honatyák a költségvetés fölött az általános vitát megújíthatták és meglehetősen sok időt nyertek arra, hogy ezt a megújítást az államigazgatás minden szakánál, de főleg az appropriációnál megismételjék. — Szövege és dallama annak, a mit előadnak, eléggé ismeretes és miután az eredetiségnek nagyon kevés, vagy a kényelemnek nagyon sokat hódolnak, maguktartása még a változatosság ingerének is hiányval van.

Az eredmény abból áll, hogy Széll Kálmánnak Ugron Gábor elcsépelet ábrándozásai és Molnár apát epedése egy még alaposabb elpáholás után alkalmat adtak, hogy egy pompás rögtönzésben kifejtse, hogy az adott viszonyok közt Magyarország sikert ígérő nemzeti politikájának mi a legbiztosabb nemzetközi, a legbiztosabb közjogi és a legbiztosabb belső alapja. Kimu-

tatta, hogy a hármasszöveséget, különösen ami a mi viszonyunkat Németországhoz illeti, nem szabad holmi diplomáciai mesterkedés félrecsavart önkényművének és fontoskodásának tartani; már azért sem, mert a Németországgal való legőszintébb egyetértés értékét kezdettől fogva ismertük, a kulturában gazdag és gazdaságilag is oly előhaladt Nyugathoz való csatlakozás, szükségét mindenkor éreztük és főleg már azért sem, mert e szövetség helyett mást, a mi mellett Nyugat felé hasonló előnyöket Kelet felé hasonló tekintélyt élvezhetnénk, nem találhatunk.

Európa összes nagyhatalmai ilyen összeköttetésekben erősítik hatalmukat, még Anglia is, mely eddig a „splendid isolation“-nel fényeskedett, politikáját Németországhoz kapcsolta és ekkor épen monarchiánk, mely földrajzi helyzeténél fogva minden oldalról a legintenzívebb politikai nyomásnak van kitéve, maradjon magában, vagy lehetetlen szövetségeket keressen? . . . A hármasszövetségben kell tehát maradnunk, mely reánk nézve legkevésbé sem békó s melyben senki érdekeit sem szolgáljuk, fajsúlyunkat érvényre jut-

tathatjuk, persze csak abban a mértékben, abban a redukált mértékben, mely az osztrák belső zavarok eredménye.

Ámde azért még mindig nem az a politikailag illő, hogy a közvéleményt ezzel a kiáltással akarjuk elbolondítani: „el az 1867-iki közjogi kiegyezéssel! el a reálunióval! csak a perszonál-unió az üdvösségünk!“ Eltekintve attól, hogy törvényesen, szigorúan és szakavatottan véve, a változtatásnak előfeltétele hiányzik, mert amíg a közös ügyeket a kiegyezési törvény 25. §-a értelmében valóban alkotmányosan, tehát parlamentáris uton el lehet intézni, a mint eddig a delegációk szakadatlan működése folytán történt, reánk nézve nincs meg az osztrák alkotmányosság felülvizsgálatának előfeltétele; eltekintve attól, hogy az a haszon, melyet ily változás ígér, most még legalább egészen kérdéses, annak elérése után csak roppant nagy, általunk alig megbírható áldozatokkal törekedhetnénk.

A monarchia két állama gazdaságilag egymásra utalt érdekkörökkel és ekkor a tőkeszegényebbik mely állami bevételében számol a tőkeerősebbik fogyasztóerejével és

TÁRCZA

Harakiri.

— A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti tárczája. —
Irta: Gál Zoltán.

A kiról beszélni fogok, Holló Barnabás nagyon közönséges ember volt. Megálvva nagy vagyonnal, szép tehetséggel, korán kezdett szerepet játszani az életben. Amolyan mindennapi volt a hely, mit elfoglalt a társadalomban; ügyesen tánezolt s mint szerte ismert gazdag ember, szives fogadtásra talált mindenütt. Bálók, matinék, zsurrok alkalmával a lapok mindig közölték jelenlétét.

Hát egyszer ez az én emberem azt a bolondságot követte el, hogy megházasodott. Maga ez a házasság rövidesen, minden észrevehető előzmény nélkül történt meg. A lány, kit megszeretett, szintén gazdag volt s a mint meglátták egymást, mindjárt tudták, hogy sorsuk utja össze fog találkozni. A megismerkedés utáni napon vallomás, rá két hétre eljegyzés s három hónap múlva a bájos Olaszország vadregényes tájainak képével meg is jöttek a nászutról.

Barnabás azt hitte, hogy hévvel szereti

az asszonyt. És a mikor először nyugodtak meg a sok lótas-futástól, kocsikba szállástól, a kényelmetlen olasz fogadók kellemetlenségeitől, boldognak érezték magukat. Az asszony élénken rendezgetett új lakásukban, az ura meg nézte nagy gyönyörűséggel. Ugy dobogott szíve az örömtől, mikor látta, hogy az asszony bekukkant a hálószobába s pirulva kapja vissza fejét. Épen akkor huzták a két mennyezetes ág fölé a nehéz brokát függönyöket.

Amézesetek után maradt minden a régiben. Már egy éves házások voltak s úgy érezték, hogy az első nap boldogsága lakozik ma is szíveikben. Azok az ártatlan örömeik, szeretetre valló kedveskedések épen oly tűnőek voltak, mint régen. A férj pár órát töltött csak a házon kívül, a nap többi részében közösen élvezték az együttlét gyönyöreit.

Valami két hónap múlva épen örvedetes családi meglepetésre vártak, mikor Barnabás veszélyesen megbetegedett. Az asszony nagyon megijedt, mikor az odasiető orvos fontoskodva csóválta meg a fejét. Bátor asszony volt s az előszobában egészen nyugodt hangon kérdezte meg a tudós doktort a betegség fokáról. Az orvos előbb mélyen nézett a szemébe, aztán mikor látta,

hogy a nő minden kint elvisel, megmondta, hogy veszedelmes bajról van szó. Az ura nagymérvű mellbajban szenved; egész szervezete rendes, semminémű változás nem észlelhető rajta; de a melle gyönges s tudja, hogy nem bírja sokáig. Tanácsos lesz felvinni a fővárosba.

Az asszony még aznap csomagolt s másnap Pesten voltak. Mikor kényelmes lakásukba megérkeztek, már ott volt a leghíresebb orvostanárök egyike. Valósággal meg volt lepetve, mikor belépett; nem tudta, melyikük a beteg. Az asszony ugyan életerős, pirosarcu, de az ura is erőteljes, hatalmas alak, se arczán, se természetén semmi nyoma a fájdalomnak. Csak a mikor kezét fogott Barnabással s hallotta a hangját, akkor jött tisztába a dologgal.

Óh az a hang! Minden szó, a mit kimondott, mintha a testéből szakadt volna ki; ha egy hosszabb mondatot mondott, a végén hangzó kinos hördülés rávallott a mérhetetlen kinnra.

A doktor azután nem is kérdezősködött. Nem akarta fárasztani páciensét. Csak asszonynak sugott sokat, utasításokat adva. Az ura feküdjék le, mellén egész nap melegített vattalepény, a szobában esend legyen. A betegnek nyugalomra van szüksége. A

Karácsonyi és ujévi

meglepetésekre alkalmas

rendkívül diszes dobozokban
elhelyezett *****
Levélpapír-ujdonságok ****
Levelező-lap albumok ****
Emlékkönyvek *****

Karácsonyi alkalmi diszek,
Üdvözlő kártyák, *****
Képes levelező-lapok ****
stb. stb. rendkívül nagy válasz-
tékban érkeztek *****

a „Csokonai“ papirkereskedésbe
Kossuth-utca 13. sz.

biztosan számol, válják el ettől az erősebbtől, egyetlen kilátásért a pótlásra: a gazdasági ellenségeskedésre.

Nem szabad még haboznunk, hogy fentartsuk a gazdasági meg-egyeztést egész addigi terjedelmében Ausztriával, nem szabad haboznunk, amíg alatta fejlődésünk nem szenved. De abban a pillanatban, — de csak akkor, — melyben Ausztriából fejlődésünket megkötni, jogainkat esorbitani akarnák, tehát károsítás lenne az összeköttetés következménye, rögtön hozzáfognánk a váláshoz, egész Magyarország egyértelműleg követelné a válást.

Tehát a hármasszövetség és a kiegyezés két erős támasza nemzeti virágzásunknak, — ezt Széll Kálmán a logikának minden ellenvétést elnémitő erejével bebizonyította. Harmadik és legfontosabb támaszképpen pedig, mely nélkül a másik kettő nem működhetik hathatósan, a szabadelvűséget proklamálta, mely Magyarország minden gyermekét, felekezetre és nyelvre való tekintet nélkül, a haza közös szeretetében egyesíti.

A nemzet pedig immár pontosan tudja, mily hazafias, mily messzetelektől meggyőződésének szilárdsága és mélysége folytán meglepetésszerűleg soha meg nem rohanható, mindig harcokész férfi vezetési sorsát.

A nagymartoni választás. Sopronból írják, hogy a néppárt tegnap este Rakovszky képviselő indítványára a nagymartoni kerület jelöltjeül Poda Endre pápai prelátest, soproni apátplébánost léptette föl. Tegnap délután Pecsényéden Rakovszky el-

fődolog, hogy nem kell háborítani kérdésekkel; ezek izgatják őt s elősegítik a kór tovaterjedését. Holnap ismét el fog jönni.

A látogatások minden nap ismétlődtek. Az asszony fáradhatatlan volt a segítésben. Az orvos legkisebb rendeletét aggódó sietéssel teljesítette s az ajkáról leste óhaját. Mikor látta, hogy az orvos megnyugodva bólintgatja fejét, felragyogott a szeme s néma örömmel teljesítette tovább az utasításokat. Neki mennyei gyönyör, magasztos volt e hivatás.

Egyszer aztán az orvos, mikor az asszony kikísérte, odaintette őt magához. Azt mondta neki, hogy az ura sokkal jobban van, azt hiszi, hogy a betegség most már kedvező lefolyású lesz. De épen a siker elérhetése végett hatványozott buzgalomra, még gondosabb ápolásra van szükség. A végén aztán ezeket mondotta:

— Asszonyom! Ön, jól látom, kimerült már ennek a nehéz kötelességnek a teljesítésében. Hiába igyekszik tagadni, megegyezni; nem hiszek önnek. Mióta fenn vannak, ön szemmel láthatólag gyengébb, betegesebb lesz s ezzel szemben az ura napról napra nyeri vissza elvesztett egészségét. Mintha ön adná neki a magáét.

Az asszony szeme felcsillogott erre a szóra. Hiszen a lelkéből vette ki e gondolatot az orvos. Az pedig nyugodt hangon folytatta tovább:

— Végre, mint legnyomósabb okból, fel kell hagyni önnek az ápolással, mert ön maga is beteg. A családi esemény bármely nap bekövetkezhetik. Önnek nyugalomra van szüksége. Holnapról kezdve ápolót rendeljek ide; tudom, tartása nem okoz önöknek gondot. Személyes kezelésénél szintén

nöklésével népgyűlés volt, a melyen Kaas Ivor és Bonitz Ferenc beszélt. Minden jel arra mutat, hogy a néppárt és a radikálisok érezvén gyöngeségüket, paktumra lépnek a néppárt jelöltje érdekében, de azért Degen győzelme így is bizonyosra vehető, mert a nép lelkesedéssel csatlakozik hozzá.

A gazdasági munkáspénztár kormánybiztosa. A gazdasági munkáspénztár-ról szóló 1900. évi XVI. t. cz. szerint az új intézmény a kormány állandó felügyelete és ellenőrzése alatt áll s e végből a földmivelésügyi miniszter kormánybiztost nevez ki, azzal azonban, hogy az állami felügyelet s ellenőrzés címén a segélypénztár semmiféle költséggel sem terhelhető meg. Mint értesülünk, a földmivelésügyi miniszter a központi igazgatóság megalakításával egyidejűleg a kormány felügyelet gyakorlásáról is gondoskodott s a gazdasági munkáspénztárhoz dr. Bartóky József osztálytanácsost, a munkásosztály vezetőjét, kormánybiztosul nevezte ki.

Megzavart közállapotainkhoz.

Debreczen, decz. 18.

Városunk érdemes tb. rendőrfőkapitánya a tegnapi napra összehívta a város környékén levő kertészek előljáróit, hogy velők a megszavart közbiztonsági állapot igényelte rendkívüli intézkedések felől értekezzenek.

A megtartott értekezlet alkalmából odairányult a tb. főkapitány urnak javaslata, hogy a kertészek saját erejükből a csőszhöz még egy másik éjjeli őrt állítsanak s azokkal a kertészekben bujdosló és rejtőzködő gonosz embereket féken tartsák, a személy- és vagyonbiztonságot megoltalmazzák.

Elösmeréssel adózunk ugyan a tb. főkapitány urnak komoly törekvései iránt, azonban szükségesnek találjuk becses figyelmébe hozni a következőket:

1. Nagyon téved az, aki azt hiszi, hogy a jelenleg úgy a személy, mint a vagyonbiztonságot veszélyeztető gaz társaság tagjai a kertészekben laknának! Megengedhetjük, hogy ott is lakhatnak, de valószínűbb, hogy a város belterületein egyes zugutczákban és gyanus lakásokban bujnak meg! E mellett

bizonyít gyors eltűnésük és váratlan megjelenésük hol itt, hol amott! A kertészek közül a Csapó, Homok, Téglás és Varga kertek tekinthetők leginkább olyanoknak, a hol — mint ma már nyílt kertekből — feltűnés nélkül ki s be járhat valaki és mégis részint a távoiság, részint a könnyebb elmenekülhetés szüksége arra kényszerítik ama gonosztévőket, hogy köznél és közel fekvő lakásukban húzódhassanak meg. Mutatja ezt az is, hogy míg a kertészekben inkább a vagyonbiztonság zavartatik, addig a város területén a már sokkal veszedelmesebb, mert félelmes, idegességet és bizalmatlanságot okozó személyi támadások vannak napi, jobban mondva éjjeli renden.

2. Az elvetemedett gonosztévők, noha csak kevesen lehetnek (a mire a leírásokból alaposan következtetni lehet) rendkívüli vakmerőségű, kitanult raffinozott betyárok, a kikkel szemben a kertek együgyű csőzei vagy az azok mellé felfogadni javasolt társőrök tehetetlenek. Hiszen még a rendőrség sem boldogult ezideig velők szemben.

3. Nem hagyhatjuk felszólalás nélkül, hogy a kertészeknek mostoha sorsban részesített szegény lakói már is érzik azt, hogy annak az egyetlen csőznek a fizetése is tetézi a sok köz és pót stb. adójukat, a drága fogyasztási adók okozta nehéz megélhetési viszonyait; s így egyáltalán nem birhatók rá, hogy még más őrt is fizessenek. Az a kijelentés pedig, hogy „hát akkor tulajdonítsák maguknak, ami kárt szenvednek” — ellenkezik a törvényekkel és szabályokkal! Mert a legutolsó guynónak lakói épen úgy jogosultak a közhatalom kezelőinek oltalmát igényelni, mint a kétemeletes palota boldog tulajdonosa, a kinek inkább áll módjában cselédséggel, wertheimlakattal s felfegyverzéssel védekezni.

4. Ilyen időben, amikor minden ember törbottal és forgópisztolyal jár — az ostromállapot már hallgatag megvan! — Jobb volna, ha ez nyilvánosan kihirdetnék! Mi tehát nem látjuk ezt olyan sötét színben! És a katonai őrzásokatól sem idegenkedünk! Utoljára is esti 9 óra után bárki tartása kötelemének — felszólításra — magát igazolni. De ha a katonai őrzásokat mégis szükségtelen, költséges és alkalmatlan végső eszköznek gondolja valaki, jól van! ne nyul-

nem segédkezhettek ezentúl ön, majd asszistent hozok magammal.

Az asszony vonakodott. Ő nem érzi magát gyengének; az a tudat, hogy férje üdvét segíti elő, még halálos ágyán is erőt adna neki. Utoljára kikönyörögte, hogy naponként legalább néhány órát tölthessen ura ágyánál.

Másnap Barnabás hirtelen rosszul lett, Az orvos gyorsan megjelent s látszott az arcán, hogy a betegség erősen meglepte. Aggodalmasan vizsgálta a beteget s segédjével hosszú ideig tanácskozott. Aztán megcsóválták mindketten a fejüket. Az ápolónak sok, igen sok utasítást adott, azután távozott.

Az asszony utána akart sietni, de az ura nem engedte. Azt mondta, hasztalan volna a kérdezősködés; az orvos arcán láthatta, hogy a betegséget veszedelmesnek tartja. De ő érzi, hogy az orvos csalódott; talán soha sem vette ily könnyen a lélegzetet, a melléről meg mintha eltűnt volna az a nehéz, fojtogató teher.

Pedig a lelkében kínos tusát vivott. Érezte, tudta, hogy közel a vége. De az arca mosolygott, s ajkairól, miken majd kiűtött a belső fájdalom veritéke, a leggyöngédebb, a legvigasztalóbb szavak folytak. Es a mikor az asszony beteg urát mosolyogni látta, megtelt a szíve gyönyörűséggel.

Dél felé az ápoló panaszkodni kezdett az asszonynak, hogy az ur rosszul van. Kínosan hányódik az ágyán, talán eszméletlenül sincsen. De mikor az asszony belépett, Barnabás végső erőfeszítéssel legyőzte a kínos fájdalmat, arcáról eltűntek a szederjes foltok. Beszédbbe fogott. De alig hogy az

első szót kimondta, hevesen kezdett köhögni s arca rángatózott, Nem birt erőt venni magán.

Az asszony megijedt s rögtön orvosért akart küldeni. De a beteg egyetlen kézmozdulattal visszatartotta őt s odaintette az ágyához. Mikor odajött, az ura megfogta azt a bársnyos kis kezét s forró homlokára szoritotta. Sokáig tartotta rajta és úgy látszott, mintha megkönnyebbült volna. Aztán beszélni kezdett:

— Anna! Ne küld az orvoshoz. Érzem, hogy késő volna az. Ne ijedj meg, a halál még messze van, bár az lát engem, kismélt régen s biztos léptekkel közeledik felém. De mikor kerül még erre a sor? Hidd el, emberföltötti kínokat szenvedek. Azt hiszem, hogy minden szó, mi ajkamat elhagyja, életerőmből is visz magával valamit. No ne sirj azért!

Az asszony keservesen zokogott s félénken nézett a betegre. Ugy zihált a melle, olyan kínosan vett lélegzetet, míg egy szót ki tudott mondani. Azután folytatta tovább:

— Tudod, nem sajnállok semmit, senkit, hogy itt kell hagynom. Csak tégedet. Azt hiszed, nem vettem én észre, hogy magadat teszed beteggé, mikor rajtam akarsz segíteni? Azt hiszed, nem tudtam, hogy minden szó, mivel vigasztalni akarsz, rád nézve örök kín, örök keserv? Lásd, téged sajnállak itt hagyni ezen a világon. Ki tudja, milyen lesz az életed ezután? Szeretsz engem, azt jól tudom; de ha meghalok, e szeretetet csak a gyász váltja fel. Vigyazz, ha óriási feladat lesz is, óvakodjál egy halottat szeretni; a megholtak nem tudják viszonzni a szerel-

junk hát ehhez. Sokkal egyszerűbb és fényesnek bizonyult eszközt vegyünk kézbe.

Itt van a csendőrség a szánkban! Itt van a szárny- és szakasparancsnokság. A kik körülbelül 100—150 kiképzett, katonai vasfegyelem alatt álló szakavatott csendőr felett rendelkeznek. Keressük meg ezeket a faktorokat, rögtön kiállítanak 20—30 csendőrt, akik az elégtelen rendőri számot okvetlenül kellő mennyiségre egészítik ki. Intézzük el a féltékenykedés, irigység, előkelőbbség, rendelkezési viszketetg stb. stb. akadályait! Hiszen a mi derék tb. főkapitányunk és a szakasparancsnok ur olyan szépen elintézhetik egymás között, hogy melyik éjjel melyik utcában melyik és milyen fajta járőrség találkozzon! Hogy mi el sem képzelhetjük, hogy a csendőrök és rendőrök között összetűzésre vagy kanapé-perre kerülhetne a dolog!

De másrészt biztos forrásból tudjuk, hogy a csendőrség ingyen — minden díjazás nélkül — jár el. Mert csak 24 órai távollét esetén számít fel személyenként 80 fillér étkezési pótlékot. Itt nem kell neki távol menni — sőt 24 órán túl sem kell egy járőrnek operálni! — S végül, ha merül is fel költség az össze vezénylésből, — ezt sem a város, hanem a belügyminiszter pénztára viseli.

5. Most jussunk el a legfőbb akadályra. A csendőrségi törvény és szabályzat szerint a csendőrnek — törvényhatósági joggal bíró város területén — csak tettenérés esetében van joga eljárni és beavatkozni. Ebből az következik, hogy csendőr járőrnek Debreczenben és határában portyázni és nyomozni tilos!

Bocsnát! ezen a merev állásponton csak azok rágódhatnak, a kik a csendőrt valami idegen ellenségnek, zsandárnak, vandál barbár Bach huszárnak szeretik kiszínezni! Mert mi kár esik a debreczeni civilizáció fényes paizsán, ha 10—12 csendőr buzgó vasakarattal, bátor és önzetlen eréllyel azt a 3—4 gonosztevőt kinyomozza és a személy- és vagyonbiztonságot vissza állítja?

Ne érintsük az érzékeny hurokat! Hiszen szükség esetén még statáriumot is kérni kell! Esetleg kormánybiztos kéreése sines kizárva, ha a polgárság biztonsága és nyugalma azt megköveteli.

met s a kegyért még csak hálával sem fizetnek. Én látni foglak tulnan is téged s boldogságod az enyém is lesz.

Itt ismét elfojtotta szavát a kínos köhögés. Látszott arcán az emberföltötti igyekezet, hogy bevégezze, a mit mondani akart.

— Csak még azt a kis ártatlant óhajtánám meglátni. Tudod, a boldogságunk, a szerelmünk zálogát, ha látnám, könnyebb volna a fájdalom. De mit beszéltek, még utoljára érzékenyedni fogok. Pedig ezt, lelkemre mondom, nem akarom. Minek keservessé tenni a válást? Neveld a gyermeket becsületesen; ez az egyetlen ma, mi tekintélyt, áldást ad. Több ez az egyszégnél; az egészséget Isten adja, a becsületet maga szerzi az ember.

— Néked nem adok tanácsot. Tudom, hogy nem maradsz hűtlen mostani életedhez. Most, mikor a halál küszöbén állok, egyetlen gondolatom te vagy. Nekem mindegy, bárhova megyek; nagyobb kinom e pokolban sem lehet, mint a minőt most érzek. Lucezifertől majd azt fogom kérni, hogy ne juttasson neked a kárhoztából mitsem. Ha pedig a meny kapuja nyílik meg előttem, áldást fogok kérni rád. Mondd, édes Anna, hová jutok én: menybe vagy a pokolba?

Az asszony ijedten nézett urának révedező szemébe. Nem látott ott semmit, csak végtelen szerelmet, meg a közelgő lázas kór hírnökét. Azután fölrezzent, a beteg szólt:

— Annám, egy csókot!

Felesége odahajolt hozzá s egy hosszú forró csókban olvadtak össze ajkaik. Majd

Ennél bizonyára kevesebb folt esik a rendőrségen, ha annak elégtelen — és nem minden részében szakavatott és kiképzett — elemei néhány csendőrrel kiegészítetnek és beléjük — a netalán hiányzó „bátorságból” juttatunk.

Mi úgy képzeljük el, hogy az igen tisztelt tanács — utólagos jóváhagyásnak (biztos) reményében azonnal irjon fel a belügyminiszter urhoz, hogy a rendkívüli viszonyokra tekintettel — utasítsa a debreczeni csendőr szárnyparancsnokságot, hogy a város területén is járjon el.

A rendelet pár nap alatt itt lesz. 4—5 nap alatt kellő számú csendőr vonatik itt össze, akik (mindig 1—2 rendőr 2 csendőrrel együtt) éjjel nappal nyomozva s a város rejtettebb utcáit és kétéshírű eselédrejtegető némbereit bejárva, egyszerre meglepve, egy hét alatt a hurokvető és levelező gaz társaságot okvetlenül leleplezik, kinyomozzák.

Nem kell tehát egyéb, mint a netaláni oktalan féltékenykedésnek leküzdése és a vasfegyelmet, betanított, szakképzettséget, ügyességet, szemfülességet, bátorságot, — erélyt beleolvasztani a közönséges napszamosokból, bolti szolgálkából, elegendő keresettel nem bíró szegény iparosokból, a falusi erős gazdasági munkát megunt és könnyebb keresetforrásra vágyakozó, faluról begyűlt földmunkásokból toborzott közrendőri anyag közé.

Reméljük, hogy e szerény felszólalásunk nem találandó süket fülekre. S pár nap alatt eredményre vezetend.

Néhány polgár.

ORSZÁGGYÜLÉS.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, december 17.

Közel tizenegy órára járt az idő, a mikor Dániel Gábor elnök a Ház ülését megnyitotta. Az ujonczozási javaslatot harmadik olvasásában is elfogadták. Az inségmunkákról szóló javaslatot Neményi Ambrus ajánlotta elfogadásra.

A függetlenségi Bar t a Ödön csekélynek találja az előirányzott 400.000 koronát és azt panaszolta el, hogy a kereskedelmi budgetben előirányzott ut-alapból a kevésbé

eltolta őt a beteg magától s parancsoló hangon szólt:

— Most hagyj magamra. Gondolkozni akarok.

Az asszony busan, lehajtott fejjel távozott. Barnabás meg diadaltól, boldogságtól ragyogó arccal vette elő párnája alól a régen rejtgetett tört. Még monologizált is:

— Eh, mit vesztek velem. A halál ugyanis itt van, előbb vagy utóbb. Minden nap, mit itt töltök, átok, fájdalom erre az anyagi teremtsére. Ah, a halál nekem vigasztalás, a seb nekem nem fáj.

Mégis megrezzent a keze, mikor fel-emelte a csillogó eszközt. Hirtelen megijedt a halál gondolatától. De ez csak rövid ideig tartott. Az a tudat, hogy feleségét boldogítja halálával, erőt adott neki.

Óriási vágással hasította fel testét. A seb halálos volt. James, a hasfelmetszők mestere se végezhetett volna ügyesebben.

Másnap már kinn volt a klinikán. Szürkés-kék bonczolóruhába öltözött medikusok vizsgálgatták a részeit. A tanár meg magyarázott.

Mikor egészen felbonczolták, az orvosnövendékek elszéledtek. Csak egyikük, egy hirtelenszöke, cvikkeres fiu nézegette sokáig kutató szemmel. A fejét rázva mormogta aztán:

— Csodálatos. Az egész test ép, az idegek nem ernyedtek, a zsigerekben egészen rendes az életfolyamat. Csak a szíve, igen a szíve, az — gyanus.

agilis megyéknek vajmi kevés jut, úgy, hogy a községeket az utak fentartása rendkívül mértékben terheli. Ugyanezen a nyomon beszélt a néppárti Buz á t h Ferencz is, a ki a dotáció felemelését óhajtja, a mely óhajának B e n y o v s z k y Sándor gróf is kifejezést adott. Valamennyi szónok őszinte elismeréssel adózott a kereskedelmi miniszternek, a miért a szegény nép nyomorát keresettel enyhíti, H e g e d ű s miniszter azonban szerényen elhárította magától a dícséretet. Keresetet nyujthat, ugymond és a mit nyujt, azzal csak kötelességet teljesít.

— Ez az igazság! — helyeselt hozzá az öreg Madarász.

Barta kifogásaira azzal felelt a miniszter, hogy az ut alap felosztásának dolga egészen más lapra tartozik. Ennek az alapnak méltányos felosztásával is foglalkozik a miniszter.

A részletek során B a r t a Ödön konkrét indítványt is tett a dotációnak 400.000 koronáról 600.000 koronára való felemelésére, a miniszter azonban az eredeti összeg megtartására kérte a Ház, mely ilyen értelemben is hozta meg határozatát.

Mindezek után folytatták a kisebb tárgyalás tételének megvitatását. A tárgyalást szombaton az államadósságok tételénél szakították meg, a melyhez K o m j á t h y Béla mondott hosszabb beszédet, mely merő vád és kifogás volt a pénzügyi kormányzat ellen. Erre a beszédre csak ma volt alkalma reflektálni Lukács László pénzügyminiszternek. Megtette hosszabb, tárgyilagos beszédében, melyben a kitűnő szakértő biztonosságával bizonyította be, hogy fináncpolitikája teljesen reális, budgetális szempontból is mindenképen kifogástalan és pénzügyi műveletei korántsem önkényesek, hanem törvényes felhatalmazáson nyugosznak.

A felhangzó tetszés és éljenzés tanuskodott róla, hogy a többség helyesli és méltányolja L u k á c s László pénzügyminiszter sikereiben oly gazdag működését. A Ház a tételt megszavazta.

A horvát beligazgatási költségeket, a közigazgatási bíráskodás, a számszék költségeit vita nélkül elfogadták, a miniszterelnökség címénél azonban B a r t a Ödön szóba hozta a kivándorlás kérdését, mire Sz é l l miniszterelnök beigazolta, hogy ezzel a nagy kérdéssel állandóan foglalkozik és a megvalósítás stádiumában álló tervekkel is rendelkezik annak minden részének magyar szellemben való megoldására.

Rövid szünet után a fiumei tételre tértek át, a hol L u k á t s Gyula mondott figyelemmel hallgatott nagy beszédet, melyben a kérdést minden oldaláról megvilágította.

S z é l l Kálmán nyomban felszólt, hogy a beszédre reflektáljon.

A fiumei kérdésben vallott kormányelnöki álláspont közismeretű. Benne van abban a beszédben, melyet a miniszterelnök e tárgyban a parlamentben elmondott; benne van abban a nyilatkozatban, melyben a nála járt fiumei küldöttségnek válaszolt. Ez az álláspont korrekt, törvényes és a magyar állam szuverénitásnak egyedül megfelelő. Közjogilag a magyar állam egysége nem alternálható. Minden magyar törvény kell, hogy érvényes legyen Fiumében is; minden előzetes paktálás eleve ki van zárva az iránt, mely törvény legyen érvényes, melyik nem. Majd ha Fiume letesz arról a tarthatatlan felfogásról, hogy a fiumei község tanács előzetes meghallgatása a hozzájárulás jellegével kell, hogy bírjon, akkor majd a miniszterelnök hajlandó lesz őket meghallgatni mindenkor, a mikor helyi állapotok és viszonyok tekintetbe lesznek veendőek egyes törvények végrehajtásánál.

— Én nem tárgyalok Fiumével, — végezte a kormányelnök általános helyeslés közepett, — mert a magyar állam szuverén tekintélye ezt nem tűri. De hallgatom őket. Ha eljönnek hozzám és előadják óhajaikat, bennem egy előzékenységtől áthatott férfira találnak. Teljesítem mindazt, a mit méltányosnak találok és elállok mindentől, a mit a magyar államiság szem-

pontjából feltétlenül szükségesnek nem találom!

Lukáts Gyula egy megjegyzése személyes kérdésben való felszólalásra provokálta Vészi Józsefet is, azután a tételt megszavazták.

A rendelkezési alap tételénél Kossuth Ferencz szólalt fel és a bizalmi jellegű kiadást pártja nevében visszautasította, mire Széll Kálmán miniszterelnök beigazolta, hogy ezt az összeget a külföldi sajtóorgánók informálására fordítja.

A tételt megszavazták. A vitát holnap folytatják.

A Théâtre-Français égése.

A színház leégésének napján Machin ur, aki igen jelentéktelen újságíró, így szól magában:

— Igen, kétségtelen, hogy a színház romjai érdekesekek. Holnap majd odamegyek s csupa kíváncsiságból is megnézem.

Másnap Machin ur a Théâtre-Français előtt áll s egy színházi alkalommal beszélget:

— Igaz, kérem, hogy az egész irattár elégett?

— Ó dehogya, kérem: Mindössze csak néhány új darabnak a kézírata égett el.

A tüzvész után két nap múlva Machin ur a kávéházban beszélget s egyebek között így szól:

— Igen, barátaim nem nehéz elképzelni, hogy mennyire bosszankodnak azok az írók, a kiknek az új darabjai elégték!

Három nap múlva Machin ur még mindig sajnálkozik a színház leégése miatt:

— Nagyon bosszantó, hogy a színház épen most égett le, a mikor egyfelvonásos darabomat át akartam adni Claretie igazgatónak...

Nyolcz nap múlva Machin ur már henczeg a barátai előtt:

— Hja, nekem nincs szerencsém!... Amint önök is tudják, épen akkor égett le a Français, mikor a darabomat átadtam Claretie barátomnak...

Egy hónap múlva Machin ur már áldozatnak tünteti föl magát:

— Tudjátok, fiuk, mióta elégett a kézíratom a Françaisnál, azóta egyáltalán semmi kedvem sincs dolgozni...

Két hónap múlva Machin ur már egészen nekibátorodik:

... Igazán semmiben sincs szerencsém: írok egy darabot, benyujtom, elfogadják előadásra, — és mi történt? Elég a kézirat épen a főpróba előtt való napon! Igen, elég s még csak a hamuja sem marad meg!...

Egy év múlva:

— Reggel még így szólt hozzám Claretie: „Tudod, öregem, nagy sikert jósolok a darabodnak! Jót állok érte, hogy nagy sikert fogsz vele aratni!”

Két év múlva:

— A főpróba napján, reggel tíz órakor épen a színpadon voltunk s meg akartuk kezdeni a próbát, mikor egyszerre csak füstgomolyag tört elő az egyik páholyból.

Tíz év múlva Machin ur még mindig a színházégéséről és a darabjáról beszél:

— Még úgy emlékszem rá, mintha csak ma történt volna. Épen abban a pillanatban, mikor rákiáltottam Dudlayra: „Kérem gyorsabban!” — vékony lángnyelv nyult ki a kuliszák közül...

Husz év múlva Machin ur már öreg ember s gyermekeinek regél:

— Igen, szegény gyermekeim, az én drámairói pályám rendkívül fényesen kezdődött... Már a diesség küszöbén álltam, mikor egy rettenetes tragédia, a Français égése elriasztott a drámairástól...

Huszöt év múlva Machin ur Claretievel beszélget s nagyon felénkén megkoczkáztatja a következő kérdést:

Machin: Nem tudom, Claretie ur, emlékszik-e még arra a darabomra, a melynek épen azon a napon kellett volna színpadra kerülnie, a melyen a Français elégett?

Claretie: Nini, hát ön az? Bocsássa meg, hogy nem jutott mindjárt az eszembe... De tudja kérem, én annyi embert ismertem és oly sok drámát olvastam és láttam, hogy az én koromban már igazán nem csoda, ha az ember egyik vagy másik drámairól megfeledkezik...

Száz év múlva pedig a részrehatlan történelem a Théâtre Français égéséről a következő hiteles adatokat fogja följegyezni:

... Ugyanez év márczius havában a tüzvész elpusztította a Théâtre Français (a mai Munkás-Színház) egy részét. A tüzvész napján épen az akkori írók legkiválóbb drámairójának, a hírneves Machin-nak egy darabját akarták előadni, a melynek a kézírata, a francia irodalom véghetetlen kárára, szintén áldozatul esett a tüzvésznek...

Gustave Thévenet.

SZÍNHÁZ.

Ezer év. Verő György poétikus történeti képekből összeállított darabja már nem birt oly vonzerővel, mint alkalmisága idején. A földszint nagyon gyérszámú közönséget tüntetett fel. A kik azonban jelen voltak, sok-sok tapssal jutalmazták a játszó színészeket. Különösen a Rákóczy-induló keltett nagy hatást. Komjáthy, Sziklay, Odry, Tanay, Nagy Gyula, Perényi Margit, Breznay Anna, Kiss Irén mindannyian dícséretes igyekezettel játszottak.

Ajándék előfizetőinknek.

A „Debreczeni Ellenőr” előfizetőinek, mint eddig minden évben, most is megküldjük karácsonyi ajándékkul a napokban megjelent csinos kiállítású és érdekes tartalmú Csokonai-Naptárt. Azok az előfizetők, kik december hóban fizetnek elő a január 1-től kezdődő legalább egy negyedévre, december hóban nemcsak a lap ingyen küldésére tarthatnak igényt, — hanem a Csokonai-Naptárra is.

HIREK.

— Rendkívüli bizottsági közgyűlés. Debreczen szab. kir. város törvényhatósága 1900. évi december hó 20-án, délelőtt 9 órakor a városháza nagy tanácstermében bizottsági rendkívüli közgyűlést tart a következő tárgysorozattal:

1. Közigazgatási bizottság felirata a nagymélt. m. kir. igazságügyminiszter urhoz a debreczeni kir. járásbírósnágnál a bírói létszám elégtelensége miatt fenforgó bajok orvoslása tárgyában; tanácsi javaslattal. 2. A sámsoni és szováti italmérési kártalanítási kötvényeknek devinculálás által elidegenítése felett a névszerinti szavazásnak első ízben való megejtése. 3. A hadházi és kórház-utczák sarkán levő, ma közterülethez tartozó 208 négyszögöl teleknek Zoltai Lajos debreczeni lakos részére elidegenítése felett a névszerinti szavazásnak első ízben való megejtése. 4. Közigazgatási bizottságba öt tagnak két évre, egy tagnak egy évre választása. 5. Igazoló választmány megalakítása. 6. Tanácsi előterjesztés a számvétség és házipénztár működésére felügyelő bizottság tagjainak rendkívüli működési pótlékban részesítése tárgyában. 7. A számvétség és házipénztár működésére felügyelő 3 tagú bizottság tagjainak megválasztása. 8. Lóavató bizottság megalakítása a szer-

vezeti szabályzat 280. § a értelmében. 9. A városi nyomda személyzete egy részének állandósítása; tanácsi javaslattal. 10. Pongrác Géza papirkereskedő felebbezése a városi tanácsnak a városi irodai és nyomdai papír s írószer szűkegletének az 1901., 1902., 1903. évekre való biztosítása tárgyában 15,456/1900 sz. alatt hozott határozata ellen. — A es. és kir. szab. hermaneezi papirgyárnak felebbezése ugyanezen tanácsi végzés ellen. 11. Az iparossegédek továbbképző szakrajztanfolyama igazgatóságának kérvénye az évi segélynek 600 koronával felemelése tárgyában; tanácsi javaslattal. 12. Tanácsi előterjesztés a Budapesteni felállítandó Vörösmarty-szobor költségeire megszavazandó adomány tárgyában. 13. Borus Béla városi írnok kérelme egy hónapi újabb szabadságidő engedélyezése iránt; tanácsi előterjesztéssel. 14. Bába oklevelek kihirdetése.

— Felhívás a népkönyha érdekében. Debreczen sz. kir. város közönségéhez! Azon nemes eszme, mely sok szegény szűkölködő és éhező családnak meleg és jó étellel való ellátását tűzte ki feladatául a küszöbön levő zord, hideg időben: ismételve arra a határozatra készítette a városi tanácsot, hogy az általa nagy áldozattal létesített városi népkönyha ozelejaira, illetve ennek lehetőleg huzamosabb időn keresztül leendő fentartására az újévi üdvözlések megváltását ily váltásig jegyeknek a város lakossága közötti széthordása által eszközöztetni fogja. Bizva a város áldozatkész lakosságában, mely még soha sem zárkózott el, ha a szűkölködők inségének enyhítéséről volt szó, azon felhívással fordul a tanács a város közönségéhez, hogy a kihordandó és a városi népkönyha áldásos czéljaira elarusítandó újévi váltásjegyekből minél többet megtartani és az azokért járó összegeket az elarusítással megbízott rendőri közegeknek átadni esetleg a rendőrkapitánysághoz eljuttatni, sziveskedjék. Debreczen, 1900. december 13. A városi tanács.

— Tisza Kálmán üdvözlése. Tisza Kálmánt hetven éves születési évfordulója alkalmából az országos nőképző egyesület is üdvözölte s ennek nevében Teleky Sándor grófnő, az egyesület elnöke fogalmazta az üdvözlő sorokat. Ezenkívül a debreczeni kollegium tanári kara is meleg sorokban üdvözölte az ősz államférfiut.

— A város népszámlálásának bekövetkező nagy munkálatához a működési szervezet a következőleg állapított meg: A főfelügyeletet Simonffy Imre kir. tan. polgármester gyakorolja ugyan, de őt Komlóssy Arthur főjegyző helyettesíti. Ez ügyben előadó tanácsnok Hajdu Gyula, jegyző Csóka Sámuel s az előadó tanácsnoknak a város belterületére nézve Krasznay Ferencz illeték osztályfőnök segítkezik. A külterületek felügyelősége Király Gyula gazdasági tanácsnokra van bízva, mellette működőven a mezőségeken Könyves Tóth Mihály dr. mezőrendőrkapitány, tb. tanácsnok és Farkas Albert mátai biztos. Az erdősegeken pedig Török Gábor erdőmester. A területbeosztás Haty Kálmán mérnök által eszközölte. A népszámlálási munkálat megejtése, népszerű ismeretetésének megírása Zoltay Lajos s.levéltárnokra bízott. A népszámlálási iroda vezetője (Simonffy-utca 1. sz. bérház 3-ik sz. bolt) Szücs Ferencz. A belterületen 100, a mezőségeken 23 és az erdősegeken 6 népszámláló biztos fog működni. A felülvizsgálást a városi tisztviselőkön kívül, a bizottsági tagok közül erre felkérő rendő urak fogják teljesíteni. Összeírásai határidő 1901. jan. 1—10 ig. Összeállítás jan. 10—15 ig; a felülvizgálatnak pedig január 25-ig kell megtörténnie.

— Irodalmi estély. A „Debreczeni Kör” fényesen sikerült irodalmi estét rendezett f. hó 13-án Budapestén a Kerepesi-ut 30. sz. a. levő saját helyiségeiben. E fiatal, de már is igen sok tagú számláló egyesületnek első ily irányú próbálkozása volt ez este, a mely első kísérletet azonban, te-

kintve az elért fényes eredményt, hasonló összejövetelek egész sora fogja követni. Nagyszámu előkelő közönség hallgatta a mindvégig érdekes és változatos műsort. A szereplők közül különösen Beregi Lujza k. a., a szini iskola végzett növendéke tűnt ki „Rachel siralma” és „Simon Judit” valóban művészi előadásával. Zajos, szünni nem akaró tapsokat aratott. Nagy tetszéssel fogadták Hajdu József ötletes és érdekes felolvasásait, valamint Klimó Jenő hatásos drámai szavaltát. Az előadás után a társaság legnagyobb része az étterembe vonult, hol is a késő éjjeli órákig a legjobb hangulatban maradt együtt.

— Uj posta- és távirtdai értékjegyek.

A kereskedelmi miniszter a korona pénzürtéknek megfelelő posta-távirtdai értékjegyek tagozataiban beálló változások ügyében a következő rendeletet bocsátotta ki:

A korona értékének megfelelő tagozatokban eddig kibocsátott posta-távirtdai értékjegyeken kívül még husz (20) és harminczöt (35) filléres, továbbá két (2) és öt (5) koronás értékjegyek forgalomba hozatalát rendeltem el.

A jelenleg forgalomban levő három (3) koronás értékjegyek érvényességét ellenben 1901. évi márczius hó 31-ével megszüntetem.

Ezen időn túl a közönség a 3 koronás értékjegyeket — ha azok valódiak, épek és használatlanok — 1901. évi június hó 30-ig bezárólag a posta (távirda) hivatalnál a bemutató által kívánt megfelelő értékű más frankójegyekre cserélheti be.

1901. évi július hó 1 től azonban 3 koronás frankójegyek becsérésre sem fogadtatnak el.

— Gazdasági kiállítás H.-Szoboszlón.

A hajdumegyei gazdasági egyesület mai napon Rásó Gyula kir. tanácsos alispán elnöke alatt tartott gyűlésében elhatározta, hogy a jövő év folyamán Hajdu-Szoboszló városában egy állatvásárral egybekötött országos jellegű mezőgazdasági kert és pincze gazdasági kiállítást rendez. A kiállítás rendezésével egy küldöttség bízott meg s a további intézkedések megtétele végett Hajdu-Szoboszló város tanácsa megkeresett. Ez a határozat azért is nagy jelentőségű, mert mostanában ez az első efféle kiállítás, a mely vidéken országos elleggel rendeztetik.

— Szürlopás. A szomszédos H. Dorogon, — mint levelezőnk írja — Tóth György gazdálkodótól mult héten az istállóból egy új 26 korona értékű szürt loptak el. Az ottani csendőrség a nyomozást megindította s a tettes személyében Nagy Ferencz h. dorogi lakost fogta el, kinél a lopott szürt is megtalálták. Nagynak e szerint szür nélkül is meleg telet csinálnak.

— Az okos pulykák. A napokban egy hírből már megírtuk, hogy Kovács Péterné tanyáját hivataln vendégek látogatták meg s onnan 10 darab kövér pulykát loptak el s azt másnap még a vámház előtt adták el, a vevő pedig, ki most már orgadaként szerepel, a piacra vitte a pulykát s ott nagyban kinálgatta azokat megvételre. Kovácsné kereste a pulykát s kutatását siker koronázta, mert pulykát felismerte a piacon. Az esetről nyomban jelentést tett a rendőrségnek, kik az eladót bekisérték. Az orgadza bementése alapján csakhamar a tettes is hurokra került. Kihallgatáskor a tettes semmikép sem akarta beismerni, hogy azokat lopta, hanem saját nevelésének mondta. A jogos tulajdonosnő és tolvaj között valóságos veszekedés keletkezett, mert mindegyik magának vallotta a pulykát. A tettes ezután örömeiben majdnem kiugrott a bőrből, mikor látta, hogy az ítélet kedvező lesz reá, de az asszony nem engedett, erősen követelte a pulykát. Egyszer csak oda szól a tettesnek: no, ha a pulykák a magáé, akkor hívja őket magához; ha szavára hallgatnak, akkor legyenek mind

a magáé. Erre a tolvaj pui-puj szóval birta, de ezek rá se hederítettek, azután megpróbálkozott másféleképen magához hívni a pulykát, de eredményt nem ért el. A pulykák jogos tulajdonosa ezek után fütytyentett egyet és a pulykák mind az asszonyhoz futottak. Az asszony a pulykát visszakapta, a tettes ügye pedig a bíróság elé került.

— A debreczeni bur harezos. Sajátos az, hogy köztünk, itt Debreczenben van egy vitéz bur harezos, kiről tudomást nem veszünk, holott a „Vasárnapi Ujság” egyik mult száma szépen sikerült arcképét hozta. Péchy Tibor az, Péchy Kálmán fia, ki körülbelül négy évet töltött Transzvámban. Ugy halljuk, hogy ő is szándékozik élményeiről s kalandjairól felolvasást tartani. A Vasárnapi Ujságban közölt arcképe az ifju hőst bur katonai öltözetben ábrázolja s nagyon sikerült fénykép a Németi fényírdájából. Hát ezt az egész dolgot azért említjük föl, hogy Debreczennek is van bur harezosa.

— Elfogott tolvaj cigányonok. Megemlítettük lapunk tegnapi számában, hogy Dorogon mily vakmerő lopást követett el néhány cigányon Izsák Antal kereskedő üzletében. A csendőrség még a lopás elkövetése napján elfogta a tetteseket Kovács Kore, Lakatos Vrágya, Lakatos Terka és Lakatos Rózi cigányonok személyében, kiket a bűnlellekkel együtt a bíróságnak adtak át.

— Tejuzsora. Az uzsorának egy burkolt faja ez, mely annál rosszabb, mert látszólagosan még jótéményszamba megy. Egyes szegény emberek, kik tehenet venni nem képesek, tehenet bérelnék ki tartásra az általa szolgáltatott tejért. Drága takarmánnyal kitelelik a bérelt jószágot s rendszeresen fele árát sem hajtják be a tejből a tartásnak. Igen sok embert csaptak már be így s többen jelentkeznek a hatóságnál, mert a kibérlett tehen miatt betevő falatjuk is alig kerül. Jól teszi tehát, aki még nem lett feljelentve, ha az ilyen tejuzsorával szerzett jövedelemmel felhagy és nem foglalkozik többé ilyen csuf keresettel. A számítani nem tudó embereket pedig óva intjük, hogy jövőre ne béreljenek tehenet uzsorára, mert könnyen kuldosbot kerülhet a kezükbe emiatt.

— Orvosi felügyelet a gyárakban. A belügyminiszter legutóbbi leiratában intézkedik az iránt, hogy a gyárak szoros és rendszeres egészségügyi felügyelet alá kerüljenek. Az 1876. évi idevonatkozó törvény ugyanis kötelességé teszi az elsőfoku közigazgatási egészségügyi hatóságoknak, hogy a területükön levő gyárakat megvizsgálják. Azonban e vizsgálat mérve és ideje felől nem ad határozott utasításokat a törvény. Így azután egyik megyében nagyon is sűrűn, a másikkban meg épen nem teljesítettek a gyárakban egészségügyi vizsgálatot, illetve felügyeletet. Ezután másképp lesz. A miniszter elrendelte ugyanis, hogy évenként kétszer kötelesek a megyei egészségügyi hatóságok a gyárakat megvizsgálni, a vizsgálatról jegyzőkönyv veendő fel. A jegyzőkönyveket pedig félévénként kiküldendő miniszteri tisztviselő fogja megvizsgálni. Ugyancsak kötelezi a miniszter az iparfelügyelőket is, hogy az általuk megtartott vizsgálatokról az egészségügyi hatóságokat mindenha értesítsék.

— Levél Amerikából. Nemrégiben vándorolt ki az újvilágba Vági György orosházai kisbíró. A napokban levelet írt onnan Vangyel Szilárd orosházai főjegyzőhöz. Hogy milyen gyöngyöletük van a kivándorlóknak Amerikában, arról tanuskodnak a levél következő sorai:

„Azt gondolta az a sok tudatlan népesség otthon, hogy én talán itt aranyhegyekre akadtam és ők is jönnek zsákra szedni. Így történt a Gintner és Molnár kijövele is, valamint a kis Szemenyei és Horvátné is — és most tudják már, hogy mit csináltak. Egyik sincs munkában, nem is kapnak egykönnyen és szitkozódnak, átkozódnak, mérgelednek. Egy

oldalról összevesznek még az árnyékkal is, más oldalról meg ugyancsak paktálnak a német nazarénusokkal, azt hívén, hogyha velük járnak imádkozni, hát majd munkába teszik őket, pedig akkor még a baszst is le kell ám borotválni.”

Az a Gintner, kiről a levélben szó van, még nemrég vezére volt az orosházai szociálistáknak s most Vági — a kiegykor szintén lelkes hive volt — a következőket írja róla:

„A szociálistáknak le nem birtam odahaza vetkezni, mert hiszen ott volt a tanító főmesterem nekem is a Gintner (meg egész Orosházáé) s mindig ő reá néztem; ő volt az a böles, a kit a munkásosztály imádott, most idejött s itt bebizonyította, hogy egy nyomorult szellemi koldus és nem böles. Igen, ide kellett neki jönnie bebizonyítani, hogy ha a szociálisták egyik főembere olyan lelki szegény, akkor milyen lelki szegényeknek kell lenniök az őt követőknek.”

— Elszámolás. A debreczeni izr. betegégyház és ápoló nőegylet által 1900. évi december hó 9-én rendezett jubiláris hangversenyen felülfizettek (folytatás és vége):

Aron Manoné, Bernáth Elemér, dr. Bruckner Ernő, dr. Borbély Imre, Blattner Gyula, Balogh István, Burger Izsóné, Boros Testvérek, Csokonai nyomda, Dömökkné, Fáy Márkné, Gabányi Sándor, Gerendai Márton, Hajós Mórné, Hajnal Sámuel, Hoffer Sándor, Hevesi Gyula, Hochfelder Jakab, özv. Jakobovits Ignác, Jámor Jánosné, Kálnai Lipót, dr. Kardos Albert, dr. Kardos Samuné, Klein Miksáné, Kaez Lajos, László Albertné, özv. Ledig Lajosné, dr. Moskovits Jenőné, Nagy Samuné, dr. Nagel Zsigmond, Rosenberg Emil, Ranunkel H. és Fia, özv. Rosenberg Albertné, Renner Lipót (Bécs), Schwarcz M. L., Szilcz Ferencz, Szilágyi Károlyné, dr. Szücs Miklósné, Székely Arthurné, Strauser Arnold, Sesztina Jenőné, Schwarcz Henrikné, Ujlaki Henrikné, Varga József, Varga és Vass, Wolafka Antal, Weisz Ignác, Weidner Fülöp 2—2 kor. Horváth, Mandel Lipót, Tóth Kálmán 1—1 koronát.

Midőn ezen elszámolást és felülfizetési kimutatást nyilvánosságra hozni szerencsém van, elmulaszthatatlan kötelességemnek tartom hálás köszönetemet kifejezni a felülfizetőknek nemesszivü áldozatkészségükért, valamint a hangversenyen közreműködött művésznőknek és az „Eleven-Ujság” szerkesztőinek, rendezőinek, nő és férfi szereplőinek, kik fáradhatlan buzgalmukkal és páratlan kedvességükkel a jubiláris hangverseny és a táncmulatság sikerét előmozdítani sziveskedtek. Köszönetemet és hálámat fejezem ki továbbá mindazon t. vendégeknek, kik a diszközgyűlésen való megjelenésükkel a jubiláris ünnepély fényét emelni kegyeskedtek, valamint a sajtónak buzgó támogatásáért és végül a jótékony nagy közönségnek, mely meleg érdeklődésével ezuttal ismét beigazolta egyeletünk iránt táplált rokonszenvét és jóindulatát. Debreczen, 1900 decz. 14. Dr. Balkányi Miklósné, izr. nőegyleti elnök.

Dr. J. G. Popp-féle
ANATHERIN

cs. k. udvari fogorvos
Bécs, 13/6. Csak a
cégemet tartalmazó
francia arany-nyo-
mású kék elliquettel
ellátva valódi.

megőrzi és megszabadítja biz-
tosan a fogakat, száj- és fog-
húst minden fájdalom és szen-
vedéstől, nem tartalmaz savat,
mint most a legtöbb szájviz és
a rothadásba gerjedést ki-
pusztítja.

Üvegenként frt 1.40, 1.—, —.50.
6)

Raktár: Mihalovits I., Tóth B. gyógyszerárban,
valamint a legtöbb gyógytár és illatszerekkereskedésben.

TÁVIRATOK.

— „Debreczeni Ellenőr” eredeti táviratai. —

Királyunk az olasz királynak.

Róma, decz. 18. Pálffy tábornok átnyújtotta Viktor Emánuel királynak Ferencz József király levelét, melyben értesíti, hogy kinevezte a 28. gyalogezred tulajdonosává.

Az ezrednek előbb Umberto király volt a tulajdonosa.

Tigris vadászat vasvillával.

Bécs, decz. 18. Eggenburg alsó-ausztriai városban tegnap valóságos tigris vadászatot tartottak. Az Ober-Holnaburgban tartózkodó menaszéria egyik tigrise megszökött s miután az egész holnai erdőt bebarangolta és mindenfelé érthető rémületet keltett, Eggenburgba került. Itt a parasztok üldözőbe vették s vasvillával agyonverték.

Krüger Európában.

Hága, december 18. Krüger környezete kívánja, hogy az elnök Salisburyval találkozzék, de még eddig nem történt lépés a találkozás előkészítésére. Vilma királynő tegnapelőtt félóra hosszáig tanácskozott Krügerrel és Leydsszel a burok gazdasági jövőjéről. A tanácskozáson egyetlen miniszter sem volt jelen.

Festők botránya.

Varsó, decz. 18. Az idevaló új műcsarnok megnyitását botrányos eset zavarta meg. Falat Gyula, a művészeti akadémia igazgatója rátámadt Kossak Albert csataképfestőre, ki kedveltje a német császárnak. Az igazgató a művészek szemeláttára többször arculütötte a festőt. A művészek egyesülete ülést tartott ma ebben a dologban és keményen megdorgálta igazgatóját; harminezhat lengyel művész pedig nyilatkozatot tett közzé, melyben elítéli a verekedő igazgatót. Kossak kihivatta Falatot s a segédek pisztolypárbájban állapodtak meg. A párbaj föltételei rendkívül szigorúak: háromszori golyóváltás tíz méter távolságról.

A délafrikai háború.

London, december 18. Clemens tábornok vereségéről Pretóriából a következőket jelentik: A támadó burok háromszor annyian voltak, mint az angolok. A támadás csütörtökön korán reggel történt. A miközben a burok egyrésze igen erős oldal-támadást intézett az angoloknak a hegy alatt levő állása ellen, az alatt a burok zöme a Northumberland-vadászokból tartott fensikot ostromolta meg, az angolokat a hegy meredek lejtőjére kergette s megadásra kényszerítette. A northumberlandiak nagyon derekasan viselkedtek.

Berlin, december 18. A német kormány megengedte azoknak a fokföldi buroknak, a kik Anglia ellen harcoltak, hogy német Délnyugat-Afrikában földet vásároljanak s ott megtelepedjenek. — Ezek a burok január 5-dikén költöznek új hazájukba.

Maszeru, decz. 18. Dewett tábornok 2000—3000 emberrel újra megjelent Tabanehu környékén, megtámadta Friss-Lapberg, Warringhams és Tore helységeket és három elszánt támadást intézett az angolok harczvonala ellen. A harmadik támadást Dewett maga vezette és csapatainak maradékával áttörte az angolok vonalát. Az angolok elfoglaltak egy tizenöt fontos ágyut és tizenöt szekér lövészert, dinamitot és élelmiszert. Egy másik bur csapat el akarta foglalni a tabanehui szorosot, de az angolok visszaverték. Hassbrock parancsnok, a ki csapatával át akart kelni a Tabanehu mellett levő Springkants-szoroson, miután visszavertették, 40 halottat hagyott a csataterén.

Beöthy Aldzsi szüz dohánya.

Beöthy Aldzsi főszolgabíró korában nevenapját tartotta. A névnapot megelőző estén a főszolgabíró nagy murit rendezett, melyen a meghívott vig czimborák egytől-egyig megjelentek. A kedélyes lakomán Fábrián László, a bihari pénzügyőri főbiztos is részt vett. Vigan szólt a zene, csengett a pohár, a fesztelen kompánia hangos pipaszó mellett hallgatta a kaczagatóbbnál-kaczagatóbb magyar zamatú anekdotákat. A kedélyes társalgás közben a figyelmes házigazda meglepetten látja, hogy a szomszédja előtt érintetlen hever a tömött selmeci tajtékpipa. S kíváncsian kéri:

— Hát te szomszéd, miért nem gyujtsz rá?

— Hát csak azért, mert a trafik nimetnek, nem magyarnak való! — volt az elkeseredett válasz.

— No ha csak ez a baj, majd segítünk azon! Köztünk legyen mondva: a ládám-ban két doboz valódi magyar szüzdohányt rejtegetek . . .

S csakugyan a derék hazafiak nem-sokára élvezhették azt a főséges isteni kéjt, a mit a magyar szüzdohány bóditó illata gerjeszt. Az ujjongó kompánia örömet csak a bámulat multa felül, — mert nem elég, hogy tiltott gyümöleshöz nyultak, de a törvényszegő házigazda annak örömeivel még incselkedni is méréstelt. De mindhiába, mert a főbiztos rendíthetetlen nyugalommal türte a csipkedő megjegyzéseket, legfeljebb egy-egy pajzán mosoly játszadozott ajkain. S így mintha mi sem történt volna, folyt a muri kivilágos-kivirradtig . . .

A háznép alig hajtotta még nyugalomra fejét, a nagy kaput már is döngetik, rázzák. Jancsi dühösen dugja ki álmos pófáját, de rögtön vissza is kapja és se szó, se beszéd, ordítva rohan az alvó Aldzsihoz:

— Tekintetes ur! Tekintetes ur! Nyakunkon a fináncz!

Beöthy kipattanva az ágyból, csak ennyit tud mondani:

— Thü, az áldóját! Tüzbe a dohánnyal!

A szót tett követte. A midőn már a féltve őrzött drága kincséből nem maradt más hátra, csak por és hamu, a finánczokat beeresztették. A finánczok, élükön a szemlésszel, forsrift gemészig haptákba vágják magukat és a szemlész jelenti alásan, hogy a bihari pénzügyőrök nevében eljöttek a főszolgabíró urnak üdvökívánataikat kifejezni; s úgy a maga, mint a társai nevében kívánja, hogy az Isten még sok névnapon által tartsa meg a tekintetes főszolgabíró urat!

Ezzel sarkon fordulva, úgy ott hagyták a dühöngő főszolgabíró, akár csak szent Pál az oláhokat . . .

Nem is szólt erről a névnap grátulációról soha semmit a beszédes, vig Beöthy Aldzsi!

A kínai háború.

— Expressz-tudósítás. —

Budapest, decz. 18.

Berlin, decz. 17. A reggeli lapok jelentése szerint Vilmos császár tegnap a Kinából visszatért csapatok üdvözlésekor a következőket mondotta:

— Balsejtelemmel és nehéz szívvél láttalak benneteket a hazából távozni. Előre látható volt, hogy milyen fáradalmak várnak rátok. Az egész haza, az egész német nemzet nevében köszönetet mondok nektek azért, a mit tettetek. Mindenekelőtt megtartottátok zászlóeszkütokeket és meg vagyok róla győződve, hogy a baj órájában mindegyiketek teljesítette kötelességét. Szemetek pillája sem rezzen meg, kezetek nem remegett. Így arattatok győzelmeket. Egyiktek sem tudhatja, milyen örömet okoztak a hírek, a melyek győzelmeitekről szóltak, a melyekben egyaránt része volt a hadseregnek és a haditengerészetnek. A nagy császár és király, a kinek emlékszobra előtt ma elvonultok, lenéz rátok, isten segítségével, a mely eddig velük volt, ezentul is velünk lesz.

Más lapok közlése szerint a császár azzal kezdte beszédét, hogy megemlékezett a bajtársokról, kik a távol Keleten harcoltak a birodalom becsületéért és jólétéért s magasztalta a fiatal német haditengerészetet, a mely az utóbbi hónapokban fényes bizonyosságát adta derékségének. Mert, — így fejezte be beszédét — a hová az én kék legényeimet ültetem, oda többé más ne üljön.

Berlin, decz. 18. A Wolf ügynökség jelenti Pekingből: A sanhaikvan-tongkui vasut készen van két Lutaitól délre eső hid kivételével, a melyeknek elkészítése még körülbelül négy hétig fog tartani.

London, decz. 18. A Reuter ügynökség jelenti Pekingből: Egy angol hadoszlop Tulloch ezredes parancsnoksága alatt a boxereket Kaolijing helységben elsánczolva találta. Tulloch 11-én, miután segítséget kapott, megtámadta és bevette a helységet. Negyven boxer elesett. Az országban általános anarkia van, a mi szükségessé teszi a gyakori expedíciókat. Waldersee grófnak külön működési szférákat kellene kijelölnie az egyes nemzetek számára. Ilyen intézkedés általános helyesléssel találkozunk.

London, decz. 18. A Times pekingi távirata szerint Uchtomskij herceg ösztönzésére Li-Hung Csang táviratban köszönetet mondott a császárnak, a miért Oroszország megengedte Kinának, hogy Mandzsúország polgári kormányzását orosz védnökség alatt folytassa.

KÖZGAZDASÁG.

A Debreczeni Kereskedelmi Csarnok jegyzése.

Debreczen, decz. 18.

Piaczi árak 50 kgr.-ként koronákban:		
Buza	uj. vörös minőség	77 . . . 6.65 — 6.75
"	"	78 . . . 6.70 — 6.80
"	"	79 . . . 6.75 — 6.85
"	"	80 . . . 6.85 — 6.95
Buza	sárga minőség	78 . . . 6.70 — 6.80
"	"	79 . . . 6.80 — 6.90
"	"	80 . . . 6.50 — 6.60
Rozs	"	71/72 . . . 6.35 — 6.30
"	"	73 74 . . . 6.35 — 6.35
Árpa	"	. . . 5.35 — 5.45
"	(jobb)	. . . 5.75 — 5.85
Zab	"	. . . 5.40 — 5.50
Tengeri	"	. . . 4.70 — 4.80

Mulatságok.

Felavatási ünnepély. Az érkertrvényesi ev. ref. egyház új templomtoronyának, toronyórájának, harangjának és iskolájának felavatása alkalmából folyó évi december hó 30-án felavatási ünnepélyt rendez, melyet délelőtt kilencez óraker ünnepélyes hálaadó istentisztelet előz meg. Tánccmulatság este 7 óraker az olvasóker helységeiben, melyre beléptidj: személyjegy 1 korona 40 fillér. Családjegy 4 korona. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

Silvesterestély. Az „István“ gőzmalom társulat munkásaínak önképző és segélyző köre 1900. évi december hó 31-én, hétfőn a „Margit“ fürdő villammal világított disztermében, saját pénztára és zászlóalapja javára tánczezal egybekötött Silvester-estélyt rendez, melyre belépti díj személyenként 1 korona 20 fillér. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak. A zenét Veres Tóni közkedvelt-ségű zenekara szolgáltatja. Kezdeté 8 óraker.

Tánccvizigalom. A h-b ö s z ö r m é n y i ev. ref. tanítótestület az egyházmegyei tanítótestület jubiláris gyűlése alkalmából 1900. évi december hó 29-én a Beregszászi-féle Vigadó nagytermében Galánffy Ágnes, Orosz Kornélia kisasszonyok, Beke Antal, Bokros Elek, Görög Miklós, Németh István, Beér Kálmán és Szabó Kálmán urak közreműködésével hangversenynyel és felolvasással egybekötött zártkörű tánccvizigalmat rendez, melyre a belépő jegy 2 korona. Kezdeté pont 8 óraker. A tiszta féveldelem félerészben a „Ferencz József Tanítókháza“, félerészben a „Megyei tanítóárvek és özvegyek segélyalapja“ javára fog fordíttatni. Felülfizetések a magasztos célra köszönettel

fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. A hangverseny műsora következő: 1. Prolog. Irta Galánffy Lajos, előadja Bokross Elek. 2. Trio. Haydn Józseftől. (No. 1. G dur.) Előadják Galánffy Agnes, Beér Kálmán és Beke Antal. 3. Sulamith daljátékából zongorakíséret mellett énekel Orosz Kornélia. 4. Nép dalok, éneklő Németh István, ezimballommal kíséri Görög Miklós. 5. Felolvasás, írta és felolvassa Szabó Kálmán. 6. Hangversenykeringő. Wieniawszkytól; zongorán előadja Galánffy Agnes. 7. Nép dalok. Zongorakíséret mellett éneklő Orosz Kornélia.

KÜLÖNFÉLÉK.

* **Legszébb az igazság.** — Mr. Hardupnak bizonyára sokat kellett hizelegni, hogy nyerhette a gazdag örökösnek kezét.

— Oh nem; csak az igazat mondta meg neki.

— Valóban?

— Igen; azt mondta, hogy nem tudna élni nélküle.

* **Válni akarók klubja.** Clevelandban sajtósági klub alakult most. Célja az, hogy elősegítsék a válásokat és tagjai csakis olyan férfiak lehetnek, a kik törvényesen elváltak. A beiratás díja negyven korona, a tagsági díj pedig kilenczvenhat koronát tesz ki évente. Érdekes, hogy az így befolyt jövedelem hetvenöt százalékát váláni akaró férjek ügyvédjeinek fizetésére fordítják s a mi az egyet pénzből még fenmarad, abból arany érmet veretnek a klub ama tagjának, a ki egy év lefolyása alatt — legtöbb válópórt fejezett be szerencsésen.

— **Óvatosságból.** Biró: Volt már büntetve?

Vádlott: Igen, sajnos, öt év előtt.

Biró: Mi okból?

Vádlott: Furdás közben összeveszttem valakivel, meglöktem és kitérte a lábát. Súlyos testi sértés miatt ítéltek el.

Biró: És azóta?

Vádlott: Azóta? . . . Azóta nem furdódom.

* **Szépség hibák.** Egy gyógyszerési újság írja, hogy a mítesserek, vagyis a zsirtüszők eltávolításához meglehetősen türelemre van szükség s a kezelés — ha biztos eredményt akarunk elérni — hosszabb időt vesz igénybe. A zsirtüszők eltávolítása részben mechanikus uton, részben gyógyszereléssel történik. Első sorban minden egyes látható tüszőt órakulesesal ki kell nyomkodni s pedig azért órakulesesal és nem kézzel, mert ezáltal a kötszövet kisebb területen lesz izgatva. Ezenkívül esténként ajánlatos az arcnak a Kummerfeld-féle arcvizzel való megnedvesítése, viszont glicerin, kenőcsök, vaselin, stb. alkalmazása határozottan kerülendő, sőt a mosásra is föltétlenül lugos szappan, minő pl. a közönséges háziszappan vagy az u. n. mandula-szappan használtasék. A Kummerfeld-féle víz a következő elírat szerint készül: Rp. Sulfuris praecipitati 10.0, Camphorae 1, Gummi arabici 2.0, Aquae calcis, Aquae rosarum aa 80.

* **A sétatéren.** — No, hugom, kié ez a gyermek?

— Villamos kocsis a gazember, de a számát elfelejtettem.

CSARNOK.

Nyolez ország vasutján.

Irta: Rosinger József.

(Folytatás.)

Igy tehát az első benyomás bizony nem valami jó volt, mert e nagy város egész kihaltnak látszott, csak itt-ott lehetett egy-egy alakot látni. Megvaesorázzván, kénytelenek voltunk lefeküdni, a pihenés nagyon ránk is fért, a mennyiben az utazás meglehetősen nagy fáradságba került. Gyalogosan

bizony nagyon nehéz Londonban valahova eljutni, a mennyiben minden oly messze van egymástól; így első nap mi is kocsit béreltünk, hogy a főbb utcákat bejárván, legalább is egy általános tájékozást szerezhessünk magunknak róla.

Londonnak iszonyu nagysága, forgalma kikötői élete minden látogatóra maradandó benyomást tesz. Utcái (eltekintve az újabb városrésznél) nagyon szűkek és így még sokkal nagyobbak tünik az amugy is igen élénk város forgalma. Lépten-nyomon percekig kellett állnunk, míg kocsink tovább mehetett, annyira feltorlódik a kocsiközlekedés. Közúti vasutak (lóvasutak, villanyosok) e miatt London utcáin alig járnak, hanem csak viaductokon épült vasutak és földalatti vasutak 120—140 m. mélyen járnak le a földszintől, nagy liftek, melyekben 30—50 ember elfér, viszik le az utasokat az egyes állomásokhoz és ugyancsak liften hozzák fel az utasokat a kiszálló állomásoktól, hosszú 5—6 kocsiból állanak az ilyen vonatok, részben gőz, — részben villanyos erőre berendezve, két sín pár van elhelyezve és mégis alig tudják az iszonyu forgalmat lebonyolítani.

A nagy kocsiforgalom különösen az idegenre nem esékély veszélyvel jár, úgy hogy naponként átlag sok szerencsétlenség történik, pedig rendőrségük igazán nagyszerűen van szervezve és meg kell hagyni, hogy közönsége is igen figyelmesek. Csak itt-ott látni egy-egy rendőrt oldalfegyverrel, ellenben minden utca keresztelésnél több helyen még azok között is áll egy rendőrt oldalfegyver nélkül egyszerű polgári ruhában fején fekete sisakkal és egy pár sötét keztyűvel kezében és azzal int időnkint és tartóztatja a kocsikat és csakis akkor mehet át a közönség egyik oldalról a másikra, különben ez máskor a nagy kocsiforgalom miatt lehetetlen.

Midőn egy bizonyos csapatot így át eresztett, kezét leereszti és szabad folyást enged ismét a kocsiaradatnak. A gyakori ködök is nagyon megnehezítik Londonban a forgalmat, eltekintve még költséges voltát is, mert egy ily ködös nap világítása 7000 font sterl. (840000 frtba) kerül a városnak. Az új városrészekben azonban, mint már említém is, szép, széles utcái és nagy terei vannak, bár a régi utcák is már mindenfelé szélesbitett. Majdnem minden városrészében szép fával beültetett és gondozott nagy parkjai vannak, úgy hogy daczára annak, — hogy London nem valami tiszta város és levegője folyton porral és füsttel van tele, — mégis egyike a legegészségesebb metropolisoknak, mert csatornázása mintaszerű, ivóvize kitűnő és levegője is a közeli tenger és a városon végig folyó Temse folytán mindig friss légáramlattal lesz feleserelve. Mindenkinék, hát még nekünk idegeneknek elképzelhető, mily nehéz volt a városról csak általános tájékozást nyerhetni, pedig minden este kikerestük magunknak a másnap megtekintendő helyek fekvését. Hetek kellett volna London épületeinek csak futólagos megtekintésére is, mi csak a nevezetesebbeket néztük meg, melyek közül egyeseket felsorolok.

(Folyt. köv.)

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyó szám 82.

Bérlet 67-ik szám „A”

Holnap, szerdán, december hó 19-én:

Váljunk el.

Vigjáték 4 felvonásban.

SZEMÉLYEK:

Frunelles . . .	Pataki B.	Clavignac . . .	Odry Árpád
Cyprienne . . .	T. Hámi M.	Brionnénó . . .	Kiss Irén
Aldhémár . . .	Tanay Fr.	Lusignac . . .	Szigeti L.

Holnapután, esütörtökön, december 20-án
ujdonságul először:

Felfordult világ.

Operette 3 felvonásban.

Színházi műsor.

Pénteken, decz. 21-én, bérlet 69. sz.
„C” — másodsor: Felfordult világ.
Operette.

Szombaton, decz. 22-én, bérlet 70. sz.
„A” — harmadsor: Felfordult világ.
Operette.

Vasárnap, decz. 23-án, két előadás;
délután 3 órakor, félhelyárral: Arany-
lakodalm. Látványos színmű. — Este
7 és fél órakor, rendes helyárral, bérlet-
szünetben: New-York szépe. Ope-
rette 6 képből.

Laptulajdonos: a Csokonai-nyomda.

Kardos László

Kossuth-utca.

A kézműipar remek készítményeivel gazdagon berendezett raktárai megtekintésére hívja meg a n. é. közönséget.

Különlegességek:

Szines szélű és fehér zsebkendők,
kávés terítékek,
ajouros atlasz étkészletek,
bárony himzett asztalterítők
és mint ujdonság
zongoraterítők.

Nyilvános kijelentés.

Alulírott arckép-műintézet, hogy megmenekedjen művészileg és jelesen iskolázott arcképfestői elbocsátásának kellemetlenségétől és hogy ezeket tovább foglalkoztatni tudja, rövid időre és csak visszavonásig elhatározta, hogy minden haszon és nyereség elérése nélkül szállit

csak 15 koronáért
egy arcképet életnagyságban
(mellkép)

gyönyörű elegáns barokk-kerettel,

melynek legcsekélyebbre becsült értéke is 60 korona.

Akinek tehát szándéka van saját vagy neje, gyermekei, szülei, testvérei, elhalt rokonai vagy barátjai arcképet elkészíttetni, csak az illető fényképét (mindegy akárminő állásban van felvéve) kell beküldeni és 14 nap alatt megkapja az arcképet, melytől a legnagyobb mértékben el lesz ragadtatva és meglepetve.

Az arcképhez való láda saját árban számíttatik fel. Megrendelések — melléklésével a fényképnek, mely az arcképpel együtt sértetlenül visszaküldetik, — utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése mellett fogadtatnak el.

A kitűnő, művészi kivitelért és természetű hasonlatosságért kezességet vállalunk.

Az elismerő- és köszönő levelek száza nyilvános betekintésre kívánatra bárkinék bérmetve megküldetik.

Karácsonyra szóló megbízásokat, ha azok december 20 káig hozzánk érkeznek, négy nap alatt pontosan elszállítjuk.

Arckép-műintézet

„KOSMOS”

Wien, VI., Mariahilferstrasse 116. szám.

Leszállított árak!

Leltározás alkalmából december hó
folyamán a raktáron lévő

Női ruhaszöveteket

színes selymeket, mosó velezeket,
atlas-satin és batisztokat,
haraszt-kendőket,

valamint

szőnyegeket, függönyöket
tetemesen leszállított áron árúsítjuk el.

Szabó Lajos Fiai

Debreczen, Rózsatér.

Több ezer darab
maradék női ruhaszövetekből
feltűnő olcsó áron.

7 méter egy ruhának való női
divatszövet 1 frt 75 kr.

Birtok-eladás.

Debreczen közelében **egy 1000 holdas (á 1200 □ öl) területű birtok**, melynek, legnagyobb része kitűnő szántó, úri lakkal, elegendő gazdasági épületekkel **nagyon olcsó árban** és a lehető legelőnyösebb fizetési feltételek mellett

eladó.

Bővebb felvilágosítást ad **König Ernő**, Budapest, VII., Csömöri-ut 10. szám.

Szendró Sándor

zongora-készítő és hangoló.

Ajánlja legjobb gyártmányu

zongoráit és pianinóit.

Javításokat és hangolásokat előnyös
árak mellett eszközöl.

Lakás: **Szt.-Anna-utca 3.**

Eladó**tanya birtok.**

Harmincz hold **ondódi tanyaföld eladó**, tanyai épületekkel. Bankteher már van rajta.

Értekezhetni

Boross Lajosnál,

Miklós-utca 17. sz.

A világhírű

Martell Cognacnak

J. F. MARTELL-COGNAC

alapított 1711-ben.

Egyedüli főraktára

Váray József

fűszer- és csemege-kereskedésében

Debreczen, Városi új bérpalota, a hol is

„MARTELL“

Cognac készítményei, mint főelárusítónál mérsékelt árban kapható.

A legtisztább gyümölcs és növényparlat utján nyert, minőségben a valódi francia gyártmányokkal versenytálló kiváló finom

likör és szeszes ital

készítményeinket ajánljuk az ezeket kedvelő nagyérdemű fogyasztóközönségnek, eredeti jutányos gyári áron.

Likörjeink **diszes üvegekben és kiállításuk**, valamint rendkívül finom minőségük által **ajándéktárgyaknak** különösen alkalmasak.

Különlegességeink:

Ananász és burgundi
Puncsessentiák,
Alterkorn,
Orosz Allasch,

Eckelmann keserü,
Fodormenta likör,
Gabonakömény,
Klostergeheimniss stb.

Schönprieseni likörgyár részv.-társaság

(előbb Eckelmann Testvérek).

Raktár Debreczenben: **Seréby Fülöp Utódainál.**

Ne várjanak önök az utolsó óráig,

ha karácsonyi ajándékaikhoz önök is, a gyakorlatias asszonyok példájára, egy vagy több **Doering-szappan-dobozt** akarnak hozzácsatolni. E dobozok, 3 db. valódi **Doering-szappant** a bagolylyal tartalmazva, olyan kedveltségnek örvendenek, hogy a keresletnek nem mindig lehet eleget tenni. Tehát idejében bevásárolni, ez az okos háziasszonyok jelszava. Doering-féle diszes karácsonyi dobozok mindenütt áremelés nélkül kaphatók.

CONTINENTAL-RUM

➔ A legjobb és legtisztább családi rum ➔

KAPHATÓ: GOTTSCHLIG ÁGOSTON CS. ÉS KIR. UDV. TEA ÉS RUM KERESKEDÉSEIBEN
BUDAPESTEN: IV. VÁCZI ÚTCA 11 SZ. IV. EGYETEMTÉR, EGYETEM U. SARKÁN
V. ANDRÁSSY ÚT 23 SZ. VIII. KERÉPESI ÚT 6 SZ.

VALAMINT MINDEN JOBB FÜSZER ÉS CSEMEGE KERESKEDÉSÉBEN.